

אמה יותר, כשהגיע הבא מן הדרך לחמש עשרה אמה מכוונות מעבר לסימן שהציבו טועי המדה, הרי הוא בכלל תחום העיר.

וטעותם היא: שמדידת התחום נעשית בחבל של חמשים אמה, וכמבואר במשנה לקמן. ואותו חבל יש לו משני קצותיו בתי אחיזה הנכללים בארכו של החבל, אלא שהמודדין טועין וחושבין שארכו של החבל הוא חמשים אמה מלבד בתי האחיזה.

ומתוך כך, כשמודדין בחבל זה ארבעים פעם חושבים הם כי הגיעו לסוף התחום, ומציבין שם סימן, ובאמת לא מדדו אלא ארבעים פעם בחבל של חמשים אמה פחות שני פעמים טפח וחצי אצבע שהוא שיעור כל בית אחיזה.

ונמצא שחסר מן השיעור שמונים טפחים וארבעים אצבעות שהן כאחד תשעים טפחים [ארבע אצבעות לטפח], ובחלוקת טפחים אלו לאמות — ששה טפחים לאמה — עולה החשבון חמש עשרה אמה מכוונות החסירות מן התחום, [רש"י וריטב"א].

הדרן עלך מי שהוציא אוהו

פרק כיצד מעברין

הקדמה

אלפיים אמה של תחום שבת נמדדים מסוף העיר.

סוף העיר הוא המקום בו מסתיימים בתי

ראשון, ומיהו לא נתבאר עד כמה] עד לתחום העיר הרי זה **יבנה**, מפני שאין המשוחות [המודדים] של תחום העיר — כשעושין סימן בסוף התחום לידע שעד כאן תחום שבת — **ממציין את המדות**.

כלומר: אינם מדייקים להציב את הסימן בסוף האלפיים אלא כונסין אותו לתוך התחום.

ועושין כן מפני הטועין ההולכים בשבת עד סוף התחום, ואינם נותנים ליבם שעברו את הסימן ויוצאים חוץ לתחום, וחוזרין לעיר באיסור, [על פי רש"י בביאור ראשון, וביאור שני יתבאר בגמרא].

וכיון שכן, יכול להניח, שאף שעומד הוא אמה אחת מחוץ לסימן המוצב כסוף תחומה של העיר, לקושטא דמילתא כבר נכנס לתחום העיר, וקנה שבייתה בעיר כשאר בני העיר.

גמרא:

תנא בברייתא לפרושי דברי רבי שמעון שאמר "מפני הטועין": דהיינו מפני טועי המדה [הסימן שהוצב לקביעת סוף המדה], וכפי שנתבאר במשנה.

וביאר רש"י ביאור שני — ולזה הסכים הריטב"א — בהא דאמרינן מפני טועי "המדה": שטועי המדה הן המשוחות עצמן, הטועים בחישוב התחום חמש עשרה אמה, ומציבין את הסימן בשיעור זה קודם לסוף התחום, וכפי שיתבאר.

וכיון שהחשבון האמיתי הוא בחמש עשרה